

کم شنوایی در نوزادان

ارائه دهندگان

گروه شنوایی شناسی

می دانیم که فرزند شما بالاترین سرمایه و پر ارزش ترین جزء وجودی شماست و بر کسی پوشیده نیست که کاهش شنوایی نوزاد می تواند رشد و تکامل گفتار، شخصیت و روابط عاطفی و اجتماعی و به تبع آن آموزش و تحصیل او را شدیداً متاثر سازد، به ویژه اگر اختلال شنوایی در دوران جنینی و به دلایل ژنتیکی در نوزاد شکل گرفته باشد.

کم شنوایی در زمره شایع ترین اختلالات مادرزادی است که بدون علائم ظاهری بروز می کند. اختلال شنوایی یک مشکل آرام و پنهان است و کودکانی که مبتلا به آسیب شنوایی هستند در بدو تولد از نظر ظاهر قابل شناسایی نمی باشند. بنابراین تشخیص آن در ابتدای تولد بدون استفاده از انجام غربالگری شنوایی ممکن نیست.

در صورتی که غربالگری شنوایی در بدو تولد انجام نشود، تشخیص کم شنوایی ممکن است تا ۲/۵ سالگی به تاخیر افتد و تاخیر در تشخیص کم شنوایی به قابلیت درک گفتار و زبان آسیب می زند و به تبع آن مشکلات تحصیلی، اجتماعی و شغلی برای این دسته از کم شنوایان به وجود خواهد آمد. به همین دلیل است که سن تشخیص کم شنوایی (قبل از ۳ ماهگی) و شروع توانبخشی (قبل از ۶ ماهگی) در بهبود رشد گفتار و زبان در کودکان کم شنوا نقش مهمی ایفا می کند.

در حال حاضر تجهیزات و فناوری های پیشرفته ای وجود دارد که با استفاده از آنها امکان تشخیص کم شنوایی از سنین بسیار پایین وجود دارد تا در صورت تشخیص، مراحل درمان و توانبخشی در زمان مناسب آغاز شود.

هم اکنون برنامه های شنوایی سنجی و درمان های مناسب برای سنین مختلف در کشورمان وجود دارد، اما هر چقدر این درمان ها در سنین پایین تر شروع شود، قدرت یادگیری فرد بالاتر می رود.

امروزه توانایی در علم شنوایی سنجی به این حد رسیده است که تا شش ماهگی و پایین تر، قابلیت تشخیص کم شنوایی در نوزاد وجود دارد و برنامه های غربالگری نوزادان نیز در همین راستای تشخیص به موقع اجرا می شود.

پیشگیری از تولد فرزند کم شنوا

والدین قبل از بچه دار شدن، می توانند با رعایت موارد زیر، احتمال تولد فرزند کم شنوا یا سخت شنوا را کاهش دهند:

- انجام مشاوره ژنتیک قبل از ازدواج
- انجام آزمایشات خونی و بررسی عامل Rh
- مشاوره با پزشک قبل از بارداری در صورت ابتلا به بیماری مزمن یا خاص
- مصرف نکردن دارو، بدون تجویز پزشک در دوران بارداری
- جلوگیری از ضربات جسمی در دوران بارداری
- مراقبت جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری های مختلف در دوران بارداری
- مبادرت به زدن واکسن سرخجه قبل از بارداری
- عفونت مادر در حین زایمان
- کمبود اکسیژن

عوامل ایجاد کم شنوایی بعد از تولد

- سابقه خانوادگی در خصوص وجود کم شنوایی مادرزادی حسی یا عصبی
- عفونت های دوران نوزادی مانند سیفلیس و سرخجه
- وزن کمتر از ۵/۱ کیلوگرم نوزاد هنگام تولد
- یرقان یا زردی شدید دوران نوزادی که نیاز به تعویض خون پیش می آید.
- مصرف داروهایی که اثر تخریبی روی شنوایی دارند، مانند آمینو گلیکوزیدها (جنتامایسین، توبرامایسین).
- کانامایسین و استرپتومایسین، هنگامی که به صورت دوره ای و طولانی مدت مصرف شود.
- مننژیت باکتریایی
- نگهداری نوزاد در بخش مراقبت های ویژه نوزادان بیش از ۵ روز

عوامل دوران کودکی (یک ماهگی تا سه سالگی) که

خطر ابتلا به کم شنوایی را افزایش می دهند عبارتند از :

- نگرانی والدین نسبت به تأخیر زبان آموزی و تکلم ، با توجه به سن کودک
  - مننژیت باکتریایی و عفونت های مرتبط با کاهش شنوایی
  - ضربه به سر که با کاهش هوشیاری کودک یا شکستگی جمجمه همراه باشد.
  - مصرف داروهایی که اثر تخریبی بر روی شنوایی دارند مانند آمینو گلیکوزیدها به مدت طولانی
  - عفونت های مزمن گوش میانی و تجمع مایع در گوش میانی بیش از ۳ ماه
  - اختلالاتی مانند شکاف کام که عملکرد شیپور استاش را مختل می کند.
  - وجود سابقه کاهش شنوایی دائم یا پیشرونده در فامیل
  - بیماری های دوران کودکی مانند اوریون، مننژیت ، مخملک
  - آسیب های دوران کودکی به ویژه شکستگی جمجمه، برخورد اجسام تیز با سر یا گوش، قرار گرفتن در معرض اصوات بلند و ...
- اگر کودک شما دارای یکی از عوامل فوق باشد ، نسبت به ابتلای به کم شنوایی در معرض خطر بیشتری قرار دارد. شما در این رابطه باید با یک متخصص گوش و حلق بینی و یک کارشناس شنوایی سنجی (ادیولوژیست) مشورت نمایید و در صورت تشخیص، باید از کودک شما ارزیابی کامل شنوایی به عمل آید.

درمان و توانبخشی

پس از ارزیابی شنوایی ، متخصص شنوایی شناس درباره وضعیت شنوایی کودک تان با شما صحبت خواهد کرد. برخی اختلالات شنوایی، مانند اوتیت گوش میانی و گوش خارجی به وسیله دارو قابل درمان است ، اما برخی دیگر از اختلالات شنوایی ، مانند شنوایی حسی عصبی قابل درمان با دارو نیست و فرد باید در مراحل توانبخشی قرار گیرد. توانبخشی عبارت است از اجرای مجموعه ای از خدمات پزشکی، اجتماعی، روانی ، حرفه ای و آموزشی به منظور بازتوانی فرد، تا کارایی فرد به بالاترین حد ممکن برسد و بتواند به طور مستقل در جامعه زندگی کند.

استفاده از سمعک مؤثرترین راهکار درمانی برای اغلب افراد مبتلا به کم شنوایی است.

فرد مبتلا به کم شنوایی نمی تواند هر سمعکی را استفاده نماید ، بلکه برای تجویز سمعک باید به متخصص ادیولوژیست مراجعه کند. باید به این نکته توجه داشت که تجویز سمعک مناسب در کنار کلاس های تربیت شنوایی نتیجه دلخواه برای پیشرفت و رشد گفتار و زبان کودک را به ارمغان می آورد. البته بهتر است به خاطر داشته باشید که همیشه پیشگیری بهتر است از درمان.